

(א) [שבת קטז] טובה נג: מכות י"א. חולין קמ"א. (ב) לקמן עד: יבמות טז: במזבז לט. מו: קדושין ד, (ג) [דף מו:]. (ד) [בבבבב כז:]. (ה) [לקמן סו:]. (ו) [גדה מה:].

הגהות הב"ח

(א) גמ' שמעון ממקומו כי היכי כ"ל ומיבט ועוד נמחק: (ב) שם ורקקה אלנושיה ושרייה א"ל רב אחא: (ג) שם על מאניה דרשב"ג: (ד) שם שגמלא מאום יפה שרין: (ה) שם סגלגל (שמא שניה נהא) ת"מ וי"צ צפ"י רש"י ל"ג ליה: (ו) שם תרי טלפחי רתח עלה: (ז) רש"י ד"ה ועשה לה ובי' של זהב משלו והיט: (ח) ד"ה ימוטו ובי' צנייה הס"ד ואח"כ מ"ה ואל זיו: (ט) ד"ה א"ל מירק לרשב"ג על מאניה וילתא רבתה היא דלחס: (י) ד"ה מאום ובי' היטו ודאי מאום יפה שנה: (יא) ד"ה צשילי לי ובי' וזית דגרסי צשילי תרי טלפחי טלומר: (יב) ד"ה ורתח ובי' באתמול ואמר ובי' ולא תבשל אלא: (יג) ד"ה תרי צוויני לשון אבטיחים מתרגמינן בברייתא ואייחתי ליה תרי שגי' שני מערות כ"ל: (יד) רש"י ד"ה נערה ובי' נרשות אביה דבתיב בנעוריה בית אביה ובדאמרינן נמי נמסמס:

תוספות

האי דלילתא בבבון. והכי לין [כאן] זילוט ומשי צשילי הי זילוט: עד שררא' מום יפה. כלומר יפה מאום שום דבר יפה כמו ובכפי דבא מאום לחיוב (א): סגלגל. עגול: בודמות. פירושו עגולות: כפולות. פירושו גדולות: בליום. סמום: שקופו. קל' כמתן צבטורות (דף מג:). זארו שקוט: עבה. ונראה שהוא נפוח: ושרייה. שהיה זה דבר יפה ששמה הגון יפה לה: בוציני. אבטיחים: שרגי. נרות דמתרגמינן צוויני: תברינהו אבבא. כעס אמר לה לשבור אותם על הלגת והיא הימה סבורה על שאמר לה לשבור אותם על ראש כבא בן צוטא: שני בנים. כנגד שני שרגי: הדרן עלך רבי אליעזר נערה המאורסה אביה ובעלה בפירין גדריה. צטופות וערה

היא דלילתא בבבון. והכי לין [כאן] זילוט ומשי צשילי הי זילוט: עד שררא' מום יפה. כלומר יפה מאום שום דבר יפה כמו ובכפי דבא מאום לחיוב (א): סגלגל. עגול: בודמות. פירושו עגולות: כפולות. פירושו גדולות: בליום. סמום: שקופו. קל' כמתן צבטורות (דף מג:). זארו שקוט: עבה. ונראה שהוא נפוח: ושרייה. שהיה זה דבר יפה ששמה הגון יפה לה: בוציני. אבטיחים: שרגי. נרות דמתרגמינן צוויני: תברינהו אבבא. כעס אמר לה לשבור אותם על הלגת והיא הימה סבורה על שאמר לה לשבור אותם על ראש כבא בן צוטא: שני בנים. כנגד שני שרגי: הדרן עלך רבי אליעזר נערה המאורסה אביה ובעלה בפירין גדריה. צטופות וערה

היא דלילתא בבבון. והכי לין [כאן] זילוט ומשי צשילי הי זילוט: עד שררא' מום יפה. כלומר יפה מאום שום דבר יפה כמו ובכפי דבא מאום לחיוב (א): סגלגל. עגול: בודמות. פירושו עגולות: כפולות. פירושו גדולות: בליום. סמום: שקופו. קל' כמתן צבטורות (דף מג:). זארו שקוט: עבה. ונראה שהוא נפוח: ושרייה. שהיה זה דבר יפה ששמה הגון יפה לה: בוציני. אבטיחים: שרגי. נרות דמתרגמינן צוויני: תברינהו אבבא. כעס אמר לה לשבור אותם על הלגת והיא הימה סבורה על שאמר לה לשבור אותם על ראש כבא בן צוטא: שני בנים. כנגד שני שרגי: הדרן עלך רבי אליעזר נערה המאורסה אביה ובעלה בפירין גדריה. צטופות וערה

זה משלו והיינו שמועון ממקומו.

דבר יפה: שמא ראשה נאה ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס. סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

מומין קאמר לה אם יש זה שום דבר יפה: שמא ראשה נאה.

ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס.

סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

דואי (ו) מוס יפה שזה ועל דעת כן הדירה שמויעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה ששמה לנלוים

ואיחי נמי מלולכת. ע"א יפה אסם קורין אותה לנלוים שהיא מלולכת צמומין דכיון דלין זה

דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין זה

דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין זה שום דבר יפה נמלא שאין הגדר חל עליה: צשילי לי תרי טלפי.

שני רגלי צהמה וצישלה צ' עדשים שלא היתה מוכרת צלשנות שלהם צאי' לא היו טוענין כך. ואזית

דגרסי צשילי (ו) טלופחי כלומר מעט עדשים שכן אדם נוהג לומר

ואיחי סברה דשתי עדשים קאמר לה וצשלה לו שתי עדשים צלצד ולא רצתה לשנות על דבריו: ורסח

עלה. למחר אמר אי אמינא לה נמי תרי תעביד לי (ז) כאיתמל

ואמר לה צשילי לי גריוא מידה גדולה דקצר כי היכי דתטרח עלה דמילתא ולא תצשיל אלא כדי סעודה:

סרי צוויני לשון (ח) שני שרגי שני מנורות דתרווייהו נקראו צוויני צלשון ארמי: סברינהו על רישא דצבא.

על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיחי סברה דקאמר לה למיתצר

יתהון על רישא דצבא בן צוטא דהוה ימיצ תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה

מפירין נדריה. ולהכי נקט נערה דדוקא נערה שהיא ברשות אביה (ט) כדאמר'י נמי בצמס' כתובותא

האצ זכאי בקדושי צמו ובמעשה ידיה ובמזילתאה ובהפרת נדריה צומן

שהיא נערה ומפיק לה מהאי קרא: הפך

הוא מנת י"ב שנים ונשה חדשים ומשם ואילן היא בוגרת ולכן נקט נערה למעוטי בוגרת דבוגרת אינה עוד ברשות האב: אביה ובעלה בפירין נדריה. ונגמלא מפרש טעמא:

זה משלו ומקום של (ו) זה משלו והיינו שייפוח: צנינה. עליו: ימוטו כל בני אלמנה. כלומר ימות הבעל ותהא היא אלמנה ואח"כ ימוטו צנינה: (ח) לא יזוו שמעון ממקומו.

שיטעוס תצשילה ולהכי לא רצה לטעוס כי היכי דלא לירגלי למידר שלא יהיו קלים צנדרים: האי לזילוטא. דרשב"ג קמיכוון וכל כמה דלא ירקא צאנפיה ממש ליכא זילוטא ואי לא לא הוה מותרת דליהו על דעת כן אמרה כדי לזולו: א"ל מירק (ט) לר"ג זילוטא רצה

היא. דאדם חסוד הוא: (י) מוס

יפה שרין. דמשום שהיה זה כ"כ

מומין קאמר לה אם יש זה שום דבר יפה: שמא ראשה נאה.

ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס.

סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

דואי (ו) מוס יפה שזה ועל דעת כן הדירה שמויעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה ששמה לנלוים

ואיחי נמי מלולכת. ע"א יפה אסם קורין אותה לנלוים שהיא מלולכת צמומין דכיון דלין זה

דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין זה

דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין זה שום דבר יפה נמלא שאין הגדר חל עליה: צשילי לי תרי טלפי.

שני רגלי צהמה וצישלה צ' עדשים שלא היתה מוכרת צלשנות שלהם צאי' לא היו טוענין כך. ואזית

דגרסי צשילי (ו) טלופחי כלומר מעט עדשים שכן אדם נוהג לומר

ואיחי סברה דשתי עדשים קאמר לה וצשלה לו שתי עדשים צלצד ולא רצתה לשנות על דבריו: ורסח

עלה. למחר אמר אי אמינא לה נמי תרי תעביד לי (ז) כאיתמל

ואמר לה צשילי לי גריוא מידה גדולה דקצר כי היכי דתטרח עלה דמילתא ולא תצשיל אלא כדי סעודה:

סרי צוויני לשון (ח) שני שרגי שני מנורות דתרווייהו נקראו צוויני צלשון ארמי: סברינהו על רישא דצבא.

על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיחי סברה דקאמר לה למיתצר

יתהון על רישא דצבא בן צוטא דהוה ימיצ תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה

מפירין נדריה. ולהכי נקט נערה דדוקא נערה שהיא ברשות אביה (ט) כדאמר'י נמי בצמס' כתובותא

האצ זכאי בקדושי צמו ובמעשה ידיה ובמזילתאה ובהפרת נדריה צומן

שהיא נערה ומפיק לה מהאי קרא: הפך

זה משלו ומקום של (ו) זה משלו והיינו שייפוח: צנינה. עליו: ימוטו כל בני אלמנה. כלומר ימות הבעל ותהא היא אלמנה ואח"כ ימוטו צנינה: (ח) לא יזוו שמעון ממקומו.

שיטעוס תצשילה ולהכי לא רצה לטעוס כי היכי דלא לירגלי למידר שלא יהיו קלים צנדרים: האי לזילוטא. דרשב"ג קמיכוון וכל כמה דלא ירקא צאנפיה ממש ליכא זילוטא ואי לא לא הוה מותרת דליהו על דעת כן אמרה כדי לזולו: א"ל מירק (ט) לר"ג זילוטא רצה

היא. דאדם חסוד הוא: (י) מוס

יפה שרין. דמשום שהיה זה כ"כ

מומין קאמר לה אם יש זה שום דבר יפה: שמא ראשה נאה.

ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס.

סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

דואי (ו) מוס יפה שזה ועל דעת כן הדירה שמויעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה ששמה לנלוים

ואיחי נמי מלולכת. ע"א יפה אסם קורין אותה לנלוים שהיא מלולכת צמומין דכיון דלין זה

דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין זה

דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין זה שום דבר יפה נמלא שאין הגדר חל עליה: צשילי לי תרי טלפי.

שני רגלי צהמה וצישלה צ' עדשים שלא היתה מוכרת צלשנות שלהם צאי' לא היו טוענין כך. ואזית

דגרסי צשילי (ו) טלופחי כלומר מעט עדשים שכן אדם נוהג לומר

ואיחי סברה דשתי עדשים קאמר לה וצשלה לו שתי עדשים צלצד ולא רצתה לשנות על דבריו: ורסח

עלה. למחר אמר אי אמינא לה נמי תרי תעביד לי (ז) כאיתמל

ואמר לה צשילי לי גריוא מידה גדולה דקצר כי היכי דתטרח עלה דמילתא ולא תצשיל אלא כדי סעודה:

סרי צוויני לשון (ח) שני שרגי שני מנורות דתרווייהו נקראו צוויני צלשון ארמי: סברינהו על רישא דצבא.

על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיחי סברה דקאמר לה למיתצר

יתהון על רישא דצבא בן צוטא דהוה ימיצ תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורס' אביה ובעלה מפירין נדריה

הפך

הוא מנת י"ב שנים ונשה חדשים ומשם ואילן היא בוגרת ולכן נקט נערה למעוטי בוגרת דבוגרת אינה עוד ברשות האב: אביה ובעלה בפירין נדריה. ונגמלא מפרש טעמא:

זה משלו ומקום של (ו) זה משלו והיינו שייפוח: צנינה. עליו: ימוטו כל בני אלמנה. כלומר ימות הבעל ותהא היא אלמנה ואח"כ ימוטו צנינה: (ח) לא יזוו שמעון ממקומו.

שיטעוס תצשילה ולהכי לא רצה לטעוס כי היכי דלא לירגלי למידר שלא יהיו קלים צנדרים: האי לזילוטא. דרשב"ג קמיכוון וכל כמה דלא ירקא צאנפיה ממש ליכא זילוטא ואי לא לא הוה מותרת דליהו על דעת כן אמרה כדי לזולו: א"ל מירק (ט) לר"ג זילוטא רצה

היא. דאדם חסוד הוא: (י) מוס

יפה שרין. דמשום שהיה זה כ"כ

מומין קאמר לה אם יש זה שום דבר יפה: שמא ראשה נאה.

ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס.

סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

דואי (ו) מוס יפה שזה ועל דעת כן הדירה שמויעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה ששמה לנלוים

ואיחי נמי מלולכת. ע"א יפה אסם קורין אותה לנלוים שהיא מלולכת צמומין דכיון דלין זה

דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין זה

דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין זה שום דבר יפה נמלא שאין הגדר חל עליה: צשילי לי תרי טלפי.

שני רגלי צהמה וצישלה צ' עדשים שלא היתה מוכרת צלשנות שלהם צאי' לא היו טוענין כך. ואזית

דגרסי צשילי (ו) טלופחי כלומר מעט עדשים שכן אדם נוהג לומר

ואיחי סברה דשתי עדשים קאמר לה וצשלה לו שתי עדשים צלצד ולא רצתה לשנות על דבריו: ורסח

עלה. למחר אמר אי אמינא לה נמי תרי תעביד לי (ז) כאיתמל

ואמר לה צשילי לי גריוא מידה גדולה דקצר כי היכי דתטרח עלה דמילתא ולא תצשיל אלא כדי סעודה:

סרי צוויני לשון (ח) שני שרגי שני מנורות דתרווייהו נקראו צוויני צלשון ארמי: סברינהו על רישא דצבא.

על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיחי סברה דקאמר לה למיתצר

יתהון על רישא דצבא בן צוטא דהוה ימיצ תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורס' אביה ובעלה מפירין נדריה

הפך

הוא מנת י"ב שנים ונשה חדשים ומשם ואילן היא בוגרת ולכן נקט נערה למעוטי בוגרת דבוגרת אינה עוד ברשות האב: אביה ובעלה בפירין נדריה. ונגמלא מפרש טעמא:

זה משלו ומקום של (ו) זה משלו והיינו שייפוח: צנינה. עליו: ימוטו כל בני אלמנה. כלומר ימות הבעל ותהא היא אלמנה ואח"כ ימוטו צנינה: (ח) לא יזוו שמעון ממקומו.

שיטעוס תצשילה ולהכי לא רצה לטעוס כי היכי דלא לירגלי למידר שלא יהיו קלים צנדרים: האי לזילוטא. דרשב"ג קמיכוון וכל כמה דלא ירקא צאנפיה ממש ליכא זילוטא ואי לא לא הוה מותרת דליהו על דעת כן אמרה כדי לזולו: א"ל מירק (ט) לר"ג זילוטא רצה

היא. דאדם חסוד הוא: (י) מוס

יפה שרין. דמשום שהיה זה כ"כ

מומין קאמר לה אם יש זה שום דבר יפה: שמא ראשה נאה.

ולכן הדירה שתראה לו: סגלגל דומה לאניני פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: טרוטות. רכות: בלוס.

סמום: זאורה שקוט. שראשה מונח בין כמיפותיה: אמר לן יפה אסם קורים זאורה לנלוים שהיא מלולכת

דואי (ו) מוס יפה שזה ועל דעת כן הדירה שמויעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה ששמה לנלוים

ואיחי נמי מלולכת. ע"א יפה אסם קורין אותה לנלוים שהיא מלולכת צמומין דכיון דלין זה

דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין זה

דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין זה שום דבר יפה נמלא שאין הגדר חל עליה: צשילי לי תרי טלפי.

שני רגלי צהמה וצישלה צ' עדשים שלא היתה מוכרת צלשנות שלהם צאי' לא היו טוענין כך. ואזית

דגרסי צשילי (ו) טלופחי כלומר מעט עדשים שכן אדם נוהג לומר

ואיחי סברה דשתי עדשים קאמר לה וצשלה לו שתי עדשים צלצד ולא רצתה לשנות על דבריו: ורסח

עלה. למחר אמר אי אמינא לה נמי תרי תעביד לי (ז) כאיתמל

ואמר לה צשילי לי גריוא מידה גדולה דקצר כי היכי דתטרח עלה דמילתא ולא תצשיל אלא כדי סעודה:

סרי צוויני לשון (ח) שני שרגי שני מנורות דתרווייהו נקראו צוויני צלשון ארמי: סברינהו על רישא דצבא.

על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיחי סברה דקאמר לה למיתצר

יתהון על רישא דצבא בן צוטא דהוה ימיצ תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה

מפירין נדריה. ולהכי נקט נערה דדוקא נערה שהיא ברשות אביה (ט) כדאמר'י נמי בצמס' כתובותא

האצ זכאי בקדושי צמו ובמעשה ידיה ובמזילתאה ובהפרת נדריה צומן

שהיא נערה ומפיק לה מהאי קרא: הפך

א א מ"י פ"א מהלכות נדרים הלכה ט סמג לאוין רמב טושי"ע י"ד סימן רלז סעף ה:

מוסף רש"י

ומה לעשות שלום בין איש לאשתו. לצדוק את הסוטה ואם טוורה היא יאה שלום ביניהם, אמרה תורה שמי שנכתב בקרשניה שכתב צנתיא ימן ה' אותך וגו', כדכתיב (במדבר ה) וכתיב את האלנה האלה (סוכה ג:). ימחה על המים. דכתיב בסוטה ומחה אל מי המרים, והרבה הכותב צפושא ואפילו הכי כתיב ומחה כו' (מכות יא.) וכו"ו חזר"י קמ"א).

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה. ואינו מופר עד שפרו שניהם (כתובות טז.).

פירוש הרא"ש

שן תותבת היתה לה. שמשך אחר משניה והוסיפה לה שן של זהב צמקויה: ימורו כל בני אלמנה. בני אלמנות אין להם אף להדריסם דברין ישרה ואין בני תרבות כמו זה הנדר: וא"ל יזוו שמעון במקומו. לזולל כנבוד תורתו ולא דמי להשקאת סוטה שפילה לה בעלה לשם שמים על שפילה בה שהיתה עוברת על דת יהודית: עד שררא' מאום שרין. כמו מאומה אם יש בן שום דבר יפה: סגלגל. עגול ומכוער הוא: דומה לאניני פשתן. פירות וכוכות זו מו': מרובות. עגולות: בליום. סמום מוין ונראה סמום: כפולות. אבטיחי שקופו. קצר כמתן צבטורות גבי מומין זארו שקוט: יפה אהב קוראין אותה לבלכותיה. כלומר שמה נאה לה לפי מומין שמה: ושרייה. מפני שמה שמאל לה שהיא יפה לה: בששילי לי תרין מייפר דכר מועט שכן דרך לשון בני אדם לומר על דבר מועט א' או ב' והיא היתה שוטה והיניה הדבר כפשוטו: אמר לה בששילי לי גריוא. כלומר הרבה: אייתי לי אבטיחין מתרגמינן צוויני ובכמות (דף פג:) צווינא טבא מקלא: תרתין שרגי. ב' נרות שגם הם נקראים צוויני: תברי יתהון על

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה. ואינו מופר עד שפרו שניהם (כתובות טז.).

היא דלילתא בבבון. והכי לין [כאן] זילוט ומשי צשילי הי זילוט: עד שררא' מום יפה. כלומר יפה מאום שום דבר יפה כמו ובכפי דבא מאום לחיוב (א): סגלגל. עגול: בודמות. פירושו עגולות: כפולות. פירושו גדולות: בליום. סמום: שקופו. קל' כמתן צבטורות (דף מג:). זארו שקוט: עבה. ונראה שהוא נפוח: ושרייה. שהיה זה דבר יפה ששמה הגון יפה לה: בוציני. אבטיחים: שרגי. נרות דמתרגמינן צוויני: תברינהו אבבא. כעס אמר לה לשבור אותם על הלגת והיא הימה סבורה על שאמר לה לשבור אותם על ראש כבא בן צוטא: שני בנים. כנגד שני שרגי: הדרן עלך רבי אליעזר נערה המאורסה אביה ובעלה בפירין גדריה. צטופות וערה

היא דלילתא בבבון. והכי לין [כאן] זילוט ומשי צשילי הי זילוט: עד שררא' מום יפה. כלומר יפה מאום שום דבר יפה כמו ובכפי דבא מאום לחיוב (א): סגלגל. עגול: בודמות. פירושו עגולות: כפולות. פירושו גדולות: בליום. סמום: שקופו. קל' כמתן צבטורות (דף מג:). זארו שקוט: עבה. ונראה שהוא נפוח: ושרייה. שהיה זה דבר יפה ששמה הגון יפה לה: בוציני. אבטיחים: שרגי. נרות דמתרגמינן צוויני: תברינהו אבבא. כעס אמר לה לשבור אותם על הלגת והיא הימה סבורה על שאמר לה לשבור אותם